

מסורת הש"ס

6 קדושין עו: טעמיה...
7 מר דר (במיתות כג.)...
8 ונקמן [ח:]; 9 ו...
9 ונקמן [ח:]; 10 ו...
10 ונקמן [ח:]; 11 ו...
11 ונקמן [ח:]; 12 ו...
12 ונקמן [ח:]; 13 ו...
13 ונקמן [ח:]; 14 ו...
14 ונקמן [ח:]; 15 ו...
15 ונקמן [ח:]; 16 ו...
16 ונקמן [ח:]; 17 ו...
17 ונקמן [ח:]; 18 ו...
18 ונקמן [ח:]; 19 ו...
19 ונקמן [ח:]; 20 ו...
20 ונקמן [ח:]; 21 ו...
21 ונקמן [ח:]; 22 ו...
22 ונקמן [ח:]; 23 ו...
23 ונקמן [ח:]; 24 ו...
24 ונקמן [ח:]; 25 ו...
25 ונקמן [ח:]; 26 ו...
26 ונקמן [ח:]; 27 ו...
27 ונקמן [ח:]; 28 ו...
28 ונקמן [ח:]; 29 ו...
29 ונקמן [ח:]; 30 ו...

האכל נבילה ביום הכפורים. שוגג: פטור. מחמתה דאין איסור יוב הכפורים חל על איסור נבילה ואם זו ביום נמנלה אפילו הכי היתה אסורה קודם יום הכפורים משום אכר מן החי: מדי נלכד כפי. קרל משמע דכל מי שאיסור חמץ נוהג בו אהא יואל בו שמוס מזה: מי שנאכל באיניו.

כל שעה פרק שני פסחים

לו

עין משפט
גו מצוה

קבה א מיי פיי מהל'...
מלה הלכה ת:
קבו ב ג מיי סבי ה'...
[מיי סבי] מנג...
לארין על שופר' ארמי...
מכס ספיף א:
קבו ד הלכה טס פיה...
הלכה כ שופר' טס...
ספיף ד הכה"ה:
ה [מיי] פיע מהל'...
ממלות אפודות הל' כג...
שופר' ייד טו ספי...
הל:
קבה ו מיי פיי מהל'...
משה קבנות...
הלכה כ:
קבו ז מיי סבי ה'...
קל ח מיי סבי ה' כג...
ויפיה מהל' ספול...
המקושן הלכה ו:
קלא ט מיי פיי מהל'...
ספול המקושן...
הל:
קלב י מיי פיי מהל'...
משה קבנות...
הלכה כ:
קלב יא מיי פיי מהל'...
מלה הלכה ח:

האובל נבילה ביום הכפורים. פ"ה אפילו נמנלה ביום הכפורים לא חיללה עלה איסור יוב"כ דהרי הוה עלה איסור אכר מן החי וקשה לריי דהא כי פקע איסור אכר מן החי יחול עלה איסור יום הכפורים ונבילה צנת אחת דמודה רבי שמעון צאיסור צנת אחת ומיהו י"ל אפילו נמנלה ביום הכפורים לא חיל עלה איסור יום הכפורים דאיסור שאין זכות הוה ביה נמי מעיקרא ואחתי לא פקע מיניה:

עוני קרינן ביה. והא דגבי לולב (סוכה דף גכ.) כ"ע מודו דכפת כתיב ולא אמר כפות קרינן ויצטרך שני לולבים לעול אורי"י משום דהתם סמפין אקרא פרי עץ הדק דלא משמע אלא דהן לך מודו התם כ"ע דדרישין מפורט:

במקום הריים איתא. וא"ת והא הלא נמנחת מהפסח טעור מיירי שהיתה ילושה בפוסרים ואחיה נמנן שנללגה צעורה ושאר מנהא שנללגה צעורה לפי שהלילה היתה ככלי שרת וי"ל דגם מהפסח טעור היו לשון צעורה סמון אפרים בר אפרים הגבור מפרש דע"כ היו לשון אותה צעורה לפי שהיו מודדין אותה צעורן של קודם כמתן פקדן שמי מדות (מנחות פו.) עשרון מה היה משמש בו מודד לכל המנחות: מ"ה פירוש שא"ה ביבירם. וליכא למימר מרוד היינו זית שהוה מר כדדרשין (ט) (סנהדרין דף קמ.) והנה עלה זית ערף כפיה אמרה יונה היא מונוטי מרורים מית וכו' דלקמן (דף קנ.) אמר מרוד דומיא דמנה מה מנה מין זרעיס אף מרוד כן ועוד שזית האילן מר ולא הפרי כמשמע עלה זית ואמתינן נמי (מכלתא פ' בשלח) ויורה ה' כי זכו זית שאין מר בשלח וצילנות פיתח:

אוליא מבאן ואילך לויש לי בדובשא ואיבעית אימא לעולם בחבלא כדאמר רבינא "כעין תורא שרי הכא נמי כעין תורא: ושון שאין לשין את העיסה בפושרין: מאי שנא ממנחות ד"התן יכל המנחות נילושות בפושרין" (ומשתמרין) שלא יחמצו אם אמרו ברוזין יאמרו בשאין זרוזין אי הכי מילתת נמי לתית אלמה "אמר רבי יורא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל 'חייטין של מנחות אין לוחתין אותה לישא ברוזין איתא לתיתה ליתא ברוזין ולישה מי איתא ברוזין והכתיב 'יציק עליה שמן וגו' הביאה 'אל הכהן' (מקמיצה ואילך מצות כהונה לימד על יציקה ובליה שכשירה בכל אדם לישא נתי דברוזין ליתא במקום זרוזין איתא דאמר מר בלילה כשירה בור' חיוץ לחומת עורה פסולה לאפוקי לתיתה דאניה ברוזין ולא במקום זרוזין ומאי שנא ממנחת העומר דתניא 'מנחת העומר לוחתין אותה וצוברין אותה ציבור שאני תנו רבנן יכול יוצא אדם ידי חובתו בכבורים בתלמוד לומר 'בכל מושבותיכם תאכלו מצות מצה הנאכלת בכל מושבותיכם יצאו בכורים שאין נאכלין בכל מושבותיכם אלא בירושלים דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר מצה ומרור מה מרור שאינו בכורים אף מצה שאינה בכורים אי מה מרור שאין במינו בכורים אף מצה שאין במינה בכורים אוציא

אמר אפילו תימא רבנן מי שאיסורו משום בל תאכל חמץ בלבד יצא זה שאין איסורו משום בל תאכל טבל' מ"די בלבד אלא משום בל תאכל טבל' מ"די בלבד כתיב אלא מהוורא כדרב ששת ת"ר יכול יוצא אדם ידי חובתו במעשר שני בירושלים ת"ל ולחם עוני (ט) ימיה שנאכל באיניות יצא זה שאינו נאכל באיניות אלא בשמחה דברי ר' יוסי הגלילי ר' עקיבא "אומר 'מצות מצות ריבה אם כן מה ת"ל לחם עוני פרט לעיסה שנילושה ביין ושמן ודבש כתיב מרוד" עקיבא בו כתיב לחם עוני עני תמור ור' יוסי הגלילי מי קרינן עוני עוני קרינן (ט) ור' עקיבא האי דקרינן ביה עוני כדשמואל "דאמר שמואל לחם עוני לחם שועוני עליו דברים הרבה וסבר ר"ע עיסה שנילושה ביין ושמן ודבש לא והתניא אין לשין עיסה בפסח ביין ושמן ודבש ואם לש רבן גמליאל אומר תשרף מיד וחכמים אומרים יאכל ואמר רבי עקיבא שחתי היתה אצל רבי אליעזר ורבי יהושע ולשתי לחם עיסה ביין ושמן ודבש ולא אמרו לי דבר ואף על פי שאין לשין מקטפין בו אתאן לתנא קמא וחכמים אומרים את שלשין בו מקטפין בו ואת שאין לשין בו 'אין מקטפין בו ושון שאין לשין את העיסה בפושרין לא קשיא הא להו ר' יהושע (ט) לבניה וימא קמא לא תלושו לי בחבלא מכאן ואילך לוישו לי בחבלא 'והתניא 'אין לשין את העיסה בחבל ואם לש כל הפת אסורה מפני הרגל עבירה אלא הכי קאמר וימא קמא לי בדובשא

והכמים אומרים טאכל. דקסברי דאמר לומר. והא לא גרסינן מיד לשנאפסא לא תחמץ: כספי עיסה. שיתמי היתה רגל פסח אחד אלא ר' אליעזר ור' יהושע: מקטפין. עמין פניה לאחר עריכתה: שופרין. ממהרין להחמץ: יום ראשון. לילה הראשון שהמנה חונה נענין לחם עוני: אין לשין עיסה בחלב. כל ימות הפסח שלא יאכל נכר עמה: ענין טורא. מעט כעין של שור מותר ללגט בחלב וכליל ליה מיד צנת אחת ולא משהי ליה דלינשי שילוש בחלב: ומאי שנא ממנחות. דתמן כהו"ט דבמות ממות ואפילו הכי נלושות בפושרין ומשמךן שלא יחמיו: הכי גרסינן כהניס זרוזין הס: לסיסה. לשון כניס מעט ולכותשן כמתכשת להקיר מורטין כדי שהתא כולמן נקיה: לסיסה לישא ברוזין. כשנצילה הור כפי היא קולת: לסיסה. כגון מנחת מנחת ומנחת ומנחת מאפה תנור שאופין אותה תחילה עשר חלות ואחר כך שמתין אותן עד שמתחילן לקטון כדכתיב ויקרא (ג) פתחתי איסור פתח ואחר כך נתן שמן וזוללה ויוקמן וכשאפסאה תחילה ילושה בפושרין: לימד על מאפה תנור לאחר לישא ואפיה ומפתה תנור: כמקום זרוזים איהא. צעורה שהמנחת והמנחתת לוי שרת הן וכן מרוד של מקדש ויין דבעורה איהא חו לה כהניס ומלמדין אותו לזוהר נה: ומאי שנא. שאר מנחות דקאמר שמואל אין לוחתין אותם ממנחת העומר דתנן זה לוחתין אותה וצוברין אותה שחורבו ציבת: יצבור שאני. מנחת העומר ציבת דין וצוברין הוא. ואיכא דאמרי אלא קמי ולא קמי וצוברין אלא בכורים. כגון כהן שהציאו לו חייטין בכורים בירושלים: בכורים (ג) וזכרונות ירך (דברים טס) אלו בכורים: מלה ומרוד. היקטן הכתוב על מנות ומרורים (ומכר ט): מרור אינו בכורים. דתנן (בכורים פ"א מ"ג) אין מציאין כזרים אלא מ' מינין דכתיב מאלף (דברים טו) משנה אלף מנחות צפ' כל קרבנות (פד.) ולקמן כמקום שנהגו (ג.).

גהות הב"ח

(א) גב' לחם עוני מה שנאכל: (ב) כעין קרינן ביה ור' עקיבא: (ג) שם ר' יהושע בן לוי לגבי:

גליון הש"ס

גב' מדי בלבד כתיב עין כהניס פ"א מ"ג דהטריה ופי':

מוקף ש"ו

האובל נבילה ביום הכפורים פטור. מכתב, קרל אחי איסור יום הכפורים ומתיל איסור נבילה דקודם לא נמנלה מערב יום הכפורים. ואם קדם ביום נבילה ואם נמנלה ביום הכפורים אפילו חלה חסרה היתה עליו מכתב משום אכר מן החי (קדושין עו) ונבילה נמנלה לאחר מכתב כתיבת המנחה (ג) פתחתי איסור פתח ואחר כך נתן שמן וזוללה ויוקמן וכשאפסאה תחילה ילושה בפושרין: לימד על מאפה תנור לאחר לישא ואפיה ומפתה תנור: כמקום זרוזים איהא. צעורה שהמנחת והמנחתת לוי שרת הן וכן מרוד של מקדש ויין דבעורה איהא חו לה כהניס ומלמדין אותו לזוהר נה: ומאי שנא. שאר מנחות דקאמר שמואל אין לוחתין אותם ממנחת העומר דתנן זה לוחתין אותה וצוברין אותה שחורבו ציבת: יצבור שאני. מנחת העומר ציבת דין וצוברין הוא. ואיכא דאמרי אלא קמי ולא קמי וצוברין אלא בכורים. כגון כהן שהציאו לו חייטין בכורים בירושלים: בכורים (ג) וזכרונות ירך (דברים טס) אלו בכורים: מלה ומרוד. היקטן הכתוב על מנות ומרורים (ומכר ט): מרור אינו בכורים. דתנן (בכורים פ"א מ"ג) אין מציאין כזרים אלא מ' מינין דכתיב מאלף (דברים טו) משנה אלף מנחות צפ' כל קרבנות (פד.) ולקמן כמקום שנהגו (ג.).

רבינו הגאון

ת"ר יכול יוצא אדם ידי חובתו בכבורים בכל מושבותיכם יצאו בכורים שאין נאכלין בכל מושבותיכם אלא בירושלים דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר מצה ומרור מה מרור שאינו בכורים אף מצה שאינה בכורים אי מה מרור שאין במינו בכורים אף מצה שאין במינה בכורים אוציא

עצות מצות ריבה אם כן מה ת"ל לחם עוני פרט למצה עשירה. ואסיקא לר' עקיבא כתיב עני לטעמי מצה עשירה. קרינן עני כשמואל דאמר לחם שועוני אחרי דברים. ואקשינן איני ר' עקיבא אומר לאכול בפסח מצה עשירה. והתניא אין לשין את העיסה ביין ושמן ודבש ואם לש ר' עקיבא אומר מרוד מיד. פירוש אפילו אפסח מרוד תתרוץ. והכמים אומרים טאכל מיד. פירוש אם אפסח. אמר ר' עקיבא שחתי היתה אצל ב' אליעזר ור' יהושע ולשתי לחם עיסה ביין ושמן ודבש ולא אמרו לי דבר. ושענין ואר דאמר ר"ע מצה עשירה ביום טוב ראשון בלבד. כגון שוענין עליו דברים. והן הגהה שאמר בה פעה זו שאני אוכלין על שום מה. על שום שלא הפיקו בעקב של אבותינו להחמץ אותו מין באנו. אמרו אותו וכן לאכול מצה עשירה דבעינן עוני. והא שאמר לסתי לחם עיסה ביין ושמן ודבש. ויש לומר כי דבר מוטע לשון לו בחלב כתיב בני ר' יהושע פלישו לו בחלב כתיב מרוד. ורואה שחוא דבר מוטע. וכיום הראשון אמר וכשאר הימים מותר. ותבאר למביני מדע דרוביא דברייתא הכי הוא. אין לשין את העיסה ביין ושמן ודבש. ואצ"פ שאין לשין בהן מקטפין בהן. וחכמים אומרים אין לשין ואף לא מקטפין.

